

នគរបាល
ແນະນະអំពើរបាយការណ៍ប្រជាជាតិ
តែយការបិទក្សោ

System of

Rice Intensification

(SRI)

ຮູບພາບໂດຍ: WWF
ຜະລິດໂດຍ: ສູນຄົ້ນຄວາແມວພັນເຂົ້າ ແລະ ພິດເສດຖະກິດນ້າພອກ,
ລະຖາບນຄົ້ນຄວາກະສົກຳ-ປາໄມ ແຫງຊາດ, ກົມບູກຝັງ, ກະຊວງກະສົກຳ ແລະ ບ່າໄມ, WWF
ແລະ Oxfam Australia
ລະຫັນບລະຫນຸ້ນໂດຍ: ອົງການ Oxfam America, WWF ແລະ ໂຄງການ ComFish,
ອອກແບບ ແລະ ຈັດທນາໂດຍ: ນອຍ ພຣີມສຸວັນ
ກວດແກພາສາລາວໂດຍ: ຈັນມະລີ ສະເໜລີມສັກ

ଏମ

ସେବଣ୍ଟ୍ ରେଣ୍ଟିଗାବିନାନାଖପାଇଁ
ଶେଯନାନିଧାରୀ

System of

Rice Intensification

(SRI)

ମେଲ୍ଲା 2009

ຄໍານຳ

ເພື່ອປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມຂອງລັດຖະບານແຕ່ປີ 2006-2010 ໂດຍສະເພາະໃນຂົງເຂດວຽກງານກະສິກຳ ແລະ ປາໄມ ໂດຍສຸມໃສ່ຈັດຕັ້ງ ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍແຜນງານຜະລິດສຸຂະບຽງອາຫານເພື່ອແນໃສສາງມູນຄາເພີ່ມ ຂອງ GDP; ສະນັ້ນ, ພວກເຮົາຕອງສູ່ຊັບຜະລິດ ແລະ ຮັກສາປະລິມານຫັນຍາ ທານໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບ 450ກກ/ຄົນ/ປີ ຫລືປະມານ 3.3 ລາມໂຕນເຂົ້າເປືອກ.

ແຜນພັດທະນາກະສິກຳຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາເຖິງຜົນປະໂຫຍດທີ່ສຳຄັນໃນການ ເຮັດແນວໃດໃຫ້ດິນບໍລິເວັນນຳສິມບັນ ເພື່ອຕອບສະຫນອງໃຫ້ແກສັງຄົມ; ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນການປະນົງ ແລະ ຂຶ້ວນາງພື້ນທາງນຳ ຫລື ທີ່ງນາ.

ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກໃນການຄຸ້ມຄອງນັ້ກ່ງວັບລະບົບການປູກເຂົ້າດ້ວຍກ້າກີບ ຄູວຸ່ມ ແມ່ນເປັນຫາແຮງໜຶ່ງ ທີ່ຕອບສະຫຼຸບອູ້ງໃຫ້ແກການຜະລິດເຂົ້າຂອງຊາວນາ ພອມທັງເປັນການຫລຸດຜອນການນຳໃຊ້ນຳຈາກດິນບໍລິເວັນນຳທຳມະຊາດ.

ຊາວນາສາມາດຮູ່ເຕັກນິກການປູກເຂົ້າຈາກຊາວນູ້ຄົນອື່ນໆເພື່ອປຸ່ມປົງການປູກເຂົ້າຂອງຕົນໃຫ້ແທດເຫຼຸມຈະກຸບສູ່ພາບຕົວຈິງໃນທອງຖິ່ນ, ແນໃສເພື່ອເປັນກຸານປະຢັດພື້ນເຂົ້າ, ຫລຸດຜອນຄາໃຊ້ຈາຍໃນກຸານຊື່ຜົນ ຫລື ບຸຍຄົມ ແລະ ຫລຸດຜອນຄວາມຕອງການນຳຈາກຊົນລະປະທານພອມທັງເປັນການຫລຸດຜອນຜົນກະທົບຈາກການເຮັດກະສິກຳຕໍ່ຂຶ້ວນາງພື້ນຂອງດິນບໍລະເວັນນຳ ແລະ ທີ່ງນາ.

ການທິດລອງ-ສ້າທິດ ການປູກເຂົ້າດ້ວຍກ້າກີບຄູວຸ່ມຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນ ແລະ ຂະບວນການທີ່ກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບໍດຍໆກວາງຂຽວວາງໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດ. ຊາວນາ ສາມາດເລືອກເຮົາເຕັກນິກການປູກເຂົ້າດ້ວຍກ້າກີບຄູວຸ່ມໄດ້ໜຶ່ງ ຫລື ຫລາຍກວ້ານັ້ນເພື່ອທິດລອງການປູກເຂົ້າວ້າວິທີໄດ້ແທທີ່ແທດເຫັນຈະກັບເຂົ້າເຈົ້າພາຍໃຕ້ເຖິ່ງມີຂະສະພາບແວດລອມໃນທອງຖິ່ນ.

1. ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ

ເຕັກນິກການປາເຂົ້າດ້ວຍກາກີບດຸງຈະຊ່ວຍເພີ່ມຜົນຜະລິດເຂົ້າ, ເຊິ່ງເຕັກນິກດັ່ງການແມ່ນໄດ້ລື່ມທິດລອງມາຕ່າງແຕຕົນປີ 1980 ທີ່ປະເທດມາຕາກາສກາ, ຖະວີບອາຟຣີກາ ໂດຍ ຄຸນພໍ ພອງຊີວ ອັງຮີ ເຕີໂລລານີ (FR. HENRI DE LAULANIE) ມາຮອດ ປີ 1990 ຮູບແບບການປູກເຂົ້າດັ່ງກາວໄດ້ຮັບການສືບຕໍ່ສົງເສີມ ໂດຍອົງການASSOCIATIONTEFY SAINA (ATS) ເຊິ່ງແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານຂອງປະເທດ ມາຕາກາສກາ - A MALAGASY NGO. ໃນປີ 1990, ເຕັກນິກການປູກເຂົ້າດ້ວຍກາກີບດຸງໄດ້ຖືກນຳໃຈເຂົ້າໄປເຜີຍແຍ່ທີ່ປະເທດ ອິນໄດ້ເນັ້ນ ມາຈິນເຖິງປະຈຸບັນ ໂດຍ ໂຄງການຊົນລະປະຫານຂະໜາດນອຍ (SSIMP) ແລະ ໂຄງການກະຈາຍ ແລະ ປັບປຸງຊົນລະປະຫານໃນພາກຕາເວັນ ອອກຂອງປະເທດ ອິນໄດ້ເນັ້ນ (DISIMP) ພາຍໃຕການເປັນເຈົ້າການຂອງບໍລິສັດທີ່ປີກສາ ນີປປອນ ໂຄອ (NIPPON KOEI - NK).

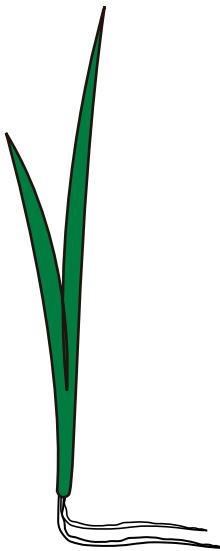
ສີປີຕິ່ມາ, ສະຖາບັນນາງຊາດ ຄໍອົບແນລ ເພື່ອອາຫານ, ການກະເສດ ແລະ ການພັດທະນາ ຂອງ ອາເມຣິກາ (CORNELL INTERNATIONAL INSTITUTE FOR FOOD, AGRICULTURE AND DEVELOPMENT - CIIFAD, USA) ໄດ້ຮວມມືກັບອົງການ ATS ເພື່ອຂະຫຍາຍເຕັກນິກການປູກເຂົ້າດັ່ງການກີບດຸງ ທີ່ຊ່ວຍເພີ່ມຜົນຜະລິດເຂົ້ງຢູ່ໃນປະເທດຕາງໆ. ມາເຖິງປະຈຸບັນໄດ້ມີໜ້າລາຍງາວາ 40 ປະເທດທີ່ວ່າລົກ ທີ່ໄດ້ທິດລອງ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກນິກການປູກເຂົ້າດ້ວຍກາກີບດຸງ ທີ່ສຸມາດູເພີ່ມຜົນຜະລິດໄດ້ 7-10 ໂຕນ/ເຮັກຕາ. ເຕັກນິກດັ່ງກາວໄດ້ຂະຫຍາຍຢ່າງວາງຂວາງໄປສ່າລາຍງປະເທດໃນທະວີບອາຊີ ເຊັ່ນ: ປະເທດຈິນ, ອິນເດຍ, ອິນໄດ້ເນັ້ນ, ພື້ນົບບົນ, ສີລັງກາ, ເມປານ, ກຳປູເຈັຍ, ຫວງດຸນນາມ, ສປປ ລາວ ແລະ ໄທ ເປັນຕົ້ນ.

ໃນປີ 2001, ອົງການ OXFARM AUSTRALIA ໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກນິກການປູກເຂົ້າດ້ວຍກາກີບດຸງ ທີ່ເຊັ່ນ: ບານນາຫວານ, ເມືອງ ເມືອງແຂວງວຽງຈັນ ແລະ ບານ ປະດຸ, ເມືອງ ຕະໂອຍ, ແຂວງ ສາລະວັນ.

ນັ້ນແຕ່ປີ 2002, ມີໜ້າລາຍພາກສ່ວນໄດ້ທິດລອງນຳໃຊ້ ເຕັກນິກການປູກເຂົ້າດ້ວຍກາກີບດຸງ ເຊັ່ນ: CUSO, ສູນຄົນຄົວພັນເຂົ້າ ແລະ ພິດເສດຖະກຳດົມາພອກ, JVC, ກົມຊົນລະປະຫານ ແລະ ສູນທິດລອງພັນເຂົ້າຕາງໆທີ່ວປະເທດ.

2. ទວາມខ្មាយខេវកាំស៊ប

ການປຸກເຂົ້າດ້ວຍກ້າກີບຄູວ ທມາຍເຖິງ ການໃຊ້ກ້າພຽງກີບຄູວ ແລື ກ້າຕົ້ນ
ຄູວບໍ່ກາດຳຕໍ່ຫນຶ່ງສຸມ.

3. ຂໍ້ດີຂອງການປຸກເຂົ້າດ້ວຍກ້າກິບດຸງ

- ປະຢັດນຳ (ໃຊ້ນຳພຽງ 30-50% ຂອງການປຸກເຂົ້າແບບທຳມະດາ)
  - ປະຢັດແນວພັນເຂົ້າເກີຍບຸ 5 ຫຼື່າ (ຫລຸດລົງຈາກ 60 ກກ ເຖິງ 15 ກກ/ຮຕ)
  - ຕັ້ງທຶນການຜະລິດຕໍ່າ (ຄາໃຊຈາຍຕໍ່າ)
  - ໄດຮັບຜົນຜະລິດຫລາຍກວາການປຸກເຂົ້າແບບທົ່ວໄປ (ກຸ້ມຄ່າແຮງງານ)

4. ເຕັກນິກການປຸກເຂົ້າດ້ວຍກ້າກີບດູວແມ່ນຫຍັງ?

เต้กนิภกานบุกເຂົ້າດ້ວຍກັກກີບດູວແມ່ນວິທີການປຸກເຂົ້າແບບໃຫມ່ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດສູງ, ໂດຍນຳໃຊ້ຕົ້ນທຶນການຜະລິດຕາໆ ເຊັ່ນ: ນຳ, ແນວເຂົ້າປກ, ຜູນແລະ ຢາປາປັບສັດຕູພືດ... ວິທີການປຸກເຂົ້າແບບນີ້ແມ່ນເຫມາະສົມທີ່ສຸດກັບພື້ນທີ່ປຸກເຂົ້າທີ່ຢູ່ເຂດຊັ້ນລະປະການທີ່ບໍ່ມີນຳພຽງໆ.

5. ວິທີຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປູກເຂົ້າດ້ວຍກັ້ກີບດຸງວ

5.1. ການກະກຽມຫນານກົາ ແລະ ການຕີກົາ

- ວິທີຕີກົາທີ່ແຕກຕ່າງຈຳກວິທີດັ່ງເດີມ, ຫມາຍຄວາມ່ວ່າເຮົາສູນຈາດຕີກົາ ໄສ່ຖານຸແຕງໆທີ່ມີຂາຍຢັ້ງຕາມຫອງຕະຫລາດ ຫລື ກະຕູາທີ່ສານດວຍໄມ້ໃຜທີ່ມີໃນຫອງຖິນ, ຫລື ເຮັດເປັ້ນຫນານຄື້ນນາມຜັກກຳໄດ້.
- ອັດຕາສອນປະສົມ: ດິນ, ຝຸ່ນຄອກ ຫລື ຂຶ້ແກບເຜົາ ແລະ ດິນຊາຍ ໃນອັດຕາສອນ 1/1/1.
- ຂະຫນາດຂອງຫນານກົາ 2 ມX5 ມ (10 m^2) ພຽງພໍສຳລັບຫວ່ານແນວເຂົ້າປກ
ໃນປະລິມານ 1.5-2 ກກ (ກວ່ອນຫວ່ານໃຫ້ເອົາໃບຕອງຮອງຫນານກົາກອນ)
- ກອນຈະຫວານເຂົ້າປກໃຫ້ເອົາຝຸ່ນບົມຫລືຝຸ່ນຄອກໃນປະລິມານ 8-10 ກກ ແມ່ນພຽງພໍ ສຳລັບເນື້ອທີ່ຫນານກົາ 10 m^2
- ຄວນຕຽມຫນານກົາໄວ້ໄກກັບໄຮນາທີ່ຈະປັກດຳແມ່ນດີທີ່ສຸດ ເພາະວ່າສະດວກໃນການຂົນຍ້າຍກົາ.

5.2. ແນວພັນເຂົ້າ

- ຕ້ອງໃຊ້ແນວພັນປັບປຸງ ຫລື ແນວພັນພື້ນເມືອງທີ່ເຫັນຈະສິນກັບເງື່ອນໄຂສະພາບແວດລອມຂອງ ແຕລະທູ້ອງຖິ່ນ.
- ສຳລັບເນື້ອທີ່ນາ 1 ຮຕ ໃຫ້ໃຊ້ແນວເຂົ້າປຸກ 10-12 ກກ.

5.3. ກຳນົດເວລາຕົກກຳ

ໂດຍທີ່ໄປແລ້ວ ການຕົກກຳນາແຊັງເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ ວັນທີ 15 ເດືອນພະຈິກ ຫາ ວັນທີ 15 ເດືອນ ທັນວາ ເຊິ່ງເປັນເວລາທີ່ເຫັນຈະສິນທີ່ສຸດ. ການຕົກ ກາຕອງໄດ້ ຄືດໄລແຮງງານໃນການປັກດຳເສຍກອນ.

5.4. ການກະກຽມແນວພັນເຂົ້າສຳລັບຕົກກຳ

ກ່ອນອື່ນຕ້ອງອະນາໄມແນວພັນເຂົ້າຕາມຂັ້ນຕອນດັ່ງນີ້:

- ໃຊກະດົງຜູ້ອ້າສຶງເຈືອບິນອອກຈາກເຂົ້າປຸກໃຫ້ມິດທັມີ ຕາກເຂົ້າໃຫ້ແຫ່ງປະມານ 2-3 ແດ
- ແຊແນວເຂົ້າປຸກໃນນຳເກືອ ແລະ ຄົນເຂົ້າປຸກ, ຫລັງຈາກ ນັ້ນໃຫ້ຊາວເຂົ້າທີ່ ຜົນຈຳທຸມໃຫ້ມິດ
- ເອົາແນວເຂົ້າປຸກໃສ່ຖົງປ່ານ ແລ້ວນຳໄປແຊ່ນໍ້ປະໄວ້ປະມານ 36 ຂຶ່ວໂມງ (ຄວນເປັນນຳສະອາດ ຖ້າເປັນນຳໃຫ້ລົງດູ)
- ນຳເອົາເຂົ້າປຸກທີ່ແຊ່ໄວຂຶ້ນມາລາງວດວຍນຳສະອາດ 1-2 ນັ້ນ ແລ້ວນຳໄປ ໄສໄຕ ຫລື ເປົ້າປ່ານ ເພື່ອນຳໄປບົນໄວ້ປະມານ 24 - 48 ຂຶ່ວໂມງ ຫລັງຈາກ ເຂົ້າປຸກງອກແລວ ໃຫ້ນຳໄປຫວານໃສ່ຫນານກາທີ່ກຽມໄວນັ້ນ. ສິ້ງສຳຄັນ ເຮົາຄວນພິກ ຫລື ບັນແນວເຂົ້າປຸກທຸກໆ 4-6 ຂຶ່ວໂມງ ເພື່ອໃຫ້ເມັດເຂົ້າ ກວ້າສະຫຼຸມຈຳສະເໜີກັນ.
- ໃຫ້ທິດນຳທຳຫນານກາທຸກເຂົ້າ-ແລງ ຖ້າຝຶນບໍ່ຕົກ ແລະ ບໍ່ຄວນຂັງນຳແຊ່ຫນານ ກາໄວ.

ວິທີຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປູກເຂົ້າດ້ວຍກັກບຸງວ

5.5. ອາຍຸຂອງຕົນກາ

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດສູງ ຄວນບໍ່ກຳດຳດ້ວຍຕົນກາທີ່ມີອາຍຸອອນ, ເໝາະຈະສີມູທີ່ສຸດແມ່ນຕົນກາທີ່ມີອາຍຸລະຫວາງ 8-15 ມື້. ທ້າໃຊ້ຕົນກາແກ້ປ່າດດຳຈະເຮັດໃຫ້ຕົນກາບໍ່ແຕກກຳດີ ແລະ ຜົນຜະລິດຈະຕົກຕໍາ.

6. ການກະກົມພື້ນທີ່ປ່າດດຳ

- ຄວນປັບພື້ນທີ່ໃຫ້ຮາບພຽງສະຫມໍ່ເຫີມ, ສາມາດເປົ່ງນຳເຂົ້າ ແລະ ລະບາຍນໍາໂຄອກໄດ່ງາຍ
- ທ້າເປັນພື້ນທີ່ນາແຮງຕອງມີລະບົບຊີນລະບູ້ທານທີ່ສາມາດເປົ່ງນຳເຂົ້າ ແລະ ລະບາຍນໍາໂຄອກໄດ່ສະດວກ
- ກະກົມພື້ນທີ່ປ່າດດຳດ້ວຍ ການໄຖຮຸດ, ໄກຕົ້ນແລະ ປັບຫນາດີນໃຫ້ຮາບພຽງສະເໜີມັກນແລວຈຶ່ງລົງມີປ່າດດຳ
- ບໍ່ຄວນຂ້າງນຳໄວ້ໃນພື້ນທີ່ປ່າດດຳ, ພຽງແຕໃຫ້ດິນເປັນຂີຕົມແຫລວເຫົານັ້ນ.
- ຄວນເຮັດຮອງລະບາຍນໍ້ຕາມແຈ້ງນາ ຂລື ຜ່າກາງນາເພື່ອສະດວກໃນການລະບາຍນໍ້ໂຄອກ.

7. ການປັກດຳ

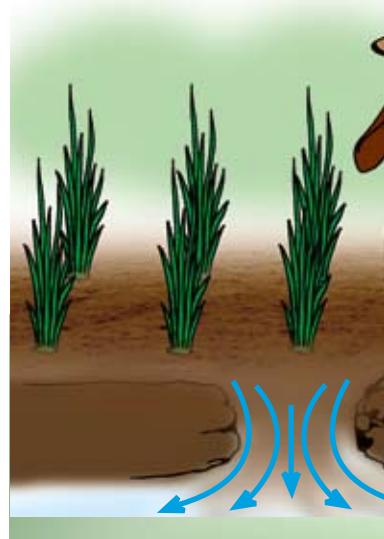
- ຄວນປັກດຳດ້ວຍຕົ້ນກາທີ່ມີອາຍຸອ່ອນ, ເຫມະສົມທີ່ສັດແນນຕົ້ນກາທີ່ມີອາຍຸລະຫວາງ 7-14 ມື້ທີ່ກາມມີສອງໃບ
  - ກາງົນເອົາຕົ້ນກາອອຸຈາກຈາກຫນານກຳຄວນ ໄຊຊວານນອຍງຊວານອອກເປັນແຜນພອນທັງດິນ
  - ການເອົາຕົ້ນກາອອກຈາກແຜນ ເພື່ອໄປປັກດຳຕອງໄດ້ລະມັດລະວັງບູ້ໃຫ້ຮາກຕົ້ນກາຂາດ ແລະ ໃຫ້ມີດຸນຕິດມາພອມ
  - ຄວນປັກດຳໃຫ້ແລວພູ່ຢູ່ໃນ 15-30 ນາທີ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ເຄື່ອນຍາຍກາ ອອກຈາກຫນານ, ໃຫ້ແລວໄວເທົ່າໄດ້ຢູ່ດີ
  - ປັກດຳດ້ວຍກາກີບຄູງວົງ (ຕົ້ນຄູງວົງ) ດ້ວຍໄລຍະຫາງ 25x25 ຊມ, 30x30 ຊມ, 40x40 ຊມ, ຫລື 50x50 ຊມເຊິ່ງຂຶ້ນກັບຄວາມເໝາະສົມຂອງໂຄງສາງດິນ, ຄວາມອຸດິມສົມບູນ, ຄວາມຊຸມຂອງດິນ ແລະ ເງື່ອນໄຂສະພາບ ແວດລອມຫຼືນໆ
  - ປັກດຳແບບສູງບັດຕົ້ນກາລົງແລວ ໃຫ້ລາກໄປທາງໜ້າຢັ້ງຮູບໂຕແອວ (L) ເພື່ອຫລືກເວັ້ນປົ່ງໃຫ້ກາກົດນັ້ນເທິງ
  - ຄວນປັກດຳໃຫ້ເປັນຮູບຈະຕັດ ຫຼື ຮູບສື່ຫລຸງມິນທິນ (ສາມາດກຳນົດໄດ້ດ້ວຍການໃຊ້ເຊື້ອກຟ້າງຂອດເປັນຈຸດຕາມໄລຍະຫາງທີ່ຕອງການປັກດຳ.
  - ມັດເຊື້ອກຟ້າງໃສ້ໄມ້ສອງສິນ ແລ້ວດິງເຊື້ອກຟ້າງເຄົ່ງງານໃນເວລາປັກດຳ ຖາມີເນື້ອທີ່ປັກດຳກາວົງ ເຮົາອາດຈະເຮັດຄາດ ແລະ ປັບໄລຍະຫາງຂອງແຂວຄູາດຕາມໄລຍະຫາງຂອງການປັກດຳໂດຍໃຊ້ຄາດດັ່ງກາວົວຄາດເປັນແຖວຕັດກັນແລວຈະໄດ້ໄລຍະຫາງຂອງການປັກດຳເປັນຮູບສື່ຫລຸງມິນທິນ.

8. ການຄວບຄຸມນໍ້າ (ການໃຫ້ນໍ້າເປັນໄລຍະ)

- ການປູກເຂົ້າດ້ວຍກັງກີບດຸງວ ຕ້ອງການປະລິມານຸ້ມໍ້າທຶນອຍໃນເນື້ອທີປັກດຳ ຫລັກການສຳຄັນຄືບຕອງຂັງນຸ້ມໍ້າໄວ້ໃນນາຕະຫລອດເວລາ ໂດຍສະເພາະແມນຸຕົມໍ້ປັກດຳຈົນຮອດມີເຂົ້າແຕງກຳສູງສຸດ. ຍອນວາດິນທີມີນໍ້າຂັງຕະຫລອດເວລາຈະເຮັດໃຫ້ອາກາດບໍ່ສາມາດລົງຮອດຮາກຕົ້ນເຂົ້າໄດ້ເພາະວາຕົ້ນເຂົ້າຫາຍໃຈເອົາອາກາດຜ່ານຮາກຂອງມັນ ແລະ ອາກາດຈະໃຫ້ພະລັງານແກ້ຕົ້ນເຂົ້າ.
- ການຄວບຄຸມນໍ້າແມ່ນປັດໃຈພື້ນຖານຂອງການປູກເຂົ້າໂດຍອີງຕາມສະພາບດິນຝາອາກາດ ແລະ ລະບົບນໍ້າທຶນນໍ້າໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກເຂົ້າດັ່ງລາຍລະອຽດລຸ່ມນີ້:

ຫລັງຈາກປັກດຳ, ໃຫ້ຂັງນຸ້ມໍ້າໄວ້ 5 ມື້ແລ້ວໃຫ້ລະບູງຢັນຈຳອອກຈາກໄຮນາແລວປະໃຫ້ໄຮນາແຫງ 3-4 ມື້ (ໃຫ້ເບິ່ງຕາມສະພາບຄວາມເປັນຈູ້ອອງໄຮນາ) ຫລັງຈາກນີ້ໃຫ້ເອົານໍ້າເຂົ້າແລວປະໄວ້ 2-3 ມື້, ເຮັດແບບນີ້ຕະຫລອດຈົນຮອດມີເຂົ້າມານ ຈົງຮັກສານໍ້າໄວ້ໃນໄຮນາຕາມຄວາມຕອງການຈົນຮອດເວລຸ້າເຂົ້າສູກເໜີອງດີ. ວິທີນີ້ແມ່ນເປັນວິທີທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມສູງສຸດໃນ ສປປ ລາວ.

ໜໍາຍເຫດ:

ເວລາເຂົ້າຈໍ່ຮວງໃຫ້ເປົ່ງນໍ້າເຂົ້າ ແລະ ຂັ້ງໄວ້ໃນລະດັບ 2 ຊມ ຫລື ຫລຸາຍກວານນີ້ (ອີງຕາມຄວາມເຫມາະສົມ) ຈົນກວາມເມັດເຂົ້າຕົ່ງ ແລະສຸກດີຈົງລະບາຍນໍ້ອອກ ແລະ ປະໃຫແຫງດີປະມານ 1-2 ອາທິດ ຈົງສາມາດເກັບກງວເຂົ້າໄດ້.

9. ການໃສ່ຜຸນ

- ການໃສ່ຜຸນຄອກຫລືຜຸນບົມແມ່ນເພີ່ມທາດອາຫານໃຫ້ແກ່ຕົນເຂົ້າ, ເປັນການປະຢັດຕົນທຶນ, ຮັກສາສະພາບແວດລອມ ແລະ ສຸຂະພາບຂອງມະນຸດເຂົ້າ ອີກດວຍ.
- ຫລັງຈາກປັບປາດຳໄດ້ 1-2 ອາທິດ ຕອງໃສ່ຜຸນຄອກອີກຍ້ອນວ່າໃນໄລຍະນີ້ເຂົ້າ ກາລັງແຕກຮາງ ແລະ ຕອງການທາດອ້າຫານສູງ.
- ອັດຕາການໃສ່ຜຸນຄອກຫລືຜຸນບົມ ແມ່ນ 5-10 ໂຕນ/ເຮັກຕາ ໂດຍອີງຕາມ ຄູວາມອົດົມສົມບນຂອງດິນ.
- ຖູາເປັນຜຸນຂັງວຸໃຫ້ໃສ 8-10 ໂຕນ/ເຮັກຕາ (ໃສ່ພາຍຫລັງໄຖຮຸດແລ້ວ)
- ຖູາເປັນຜຸນຂີໄກ ໃຫ້ໃສ 5-7 ໂຕນ/ເຮັກຕາ (ໃສ່ພາຍຫລັງໄຖຮຸດແລວ)
- ຖູາເປັນຜຸນຂົວຂະພາບ ໃຫ້ໃສ 1 ໂຕນ/ເຮັກຕາ (ໃສ່ພາຍຫລັງໄຖຮຸດແລວ)
- ຖາເປັນຜຸນຈຸລິນຊີຍອດດອຍ ໃຫ້ໃສ 350 ກີໂລກຮາມ/ເຮັກຕາ

10. ການປົວລະບັດຮັກສາ (ເສຍຫຍໍາ ແລະ ພວນດິນ)

- ຍ້ອນວ່າການປົກເຂົ້າດ້ວຍກັ້ກີບຄູງວຕອງໄດ້ເປົ່ງຈຳເຂົ້າ ແລະ ລະບາຍນຳອອກເປັນປະຈຳ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຫຍາເກີດຂຶ້ນໄດ້ງາຍໆ ແລະ ໄວ, ດັ່ງນີ້ນ ການປົວບັດຄຸມນຳ ແລະ ເສຍຫຍໍາ ຕອງໄດ້ປະຕິບັດເປັນປະຈຳ ຢ່າງໜອຍ 2-3 ເທື່ອ ທີ່ລື ທລາຍກວ້ານັ້ນ.
- ວິທີເສຍຫຍໍາທີ່ໄດ້ຮັບຜົນດີທີ່ສຸດແມ່ນການນຳໃຊ້ເຄື່ອງງານ ທຍໍາທີ່ປະກອບມີໃບມິດເຫັນ ແລະ ແຮງງານຄົນວິທີນີ້ເປັນ ວິທີທົງໝາຍໆ ເຊິ່ງແມຍີ່ງກຳສາມາດເຮັດໄດ້, ເມື່ອຕູ້ເຄື່ອງງານ ສື່ບັນຍັດ ທີ່ທີ່ນີ້ຍັງ ເປັນການພວນດິນໄປພອມງັກນີ້ ເຊິ່ງມັນສາມາດເຮັດໃຫ້ ອົກາດລົງໄປໃນດິນ ແລະ ໃຫ້ພະລັງງານແກຕົນເຂົ້າເຮັດໃຫ້ຕົນເຂົ້າຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ໄວ.
- ວິທີເສຍຫຍໍາດ້ວຍທຸນກາຈິກ (ຈິກ), ແວກ ຫລື ໄຂ້ມື້ຫລົງ ເຊິ່ງ ແມ່ນວິທີທີ່ບໍ່ໄດ້ລົງທຶນທລາຍແຕກສ້າມາດສົ່ງພວນດິນໄດ້ດີເທົ່າກັບ ວິທີ ເສຍຫຍໍາດ້ວຍເຄື່ອງຈາຕາຫຍໍາ.

ឧប្បជ្ជកម្ម:

- តួងទី 1 ໃຫ្ូើសេយពួកមានភាពដំណឹង 7-10 ម៉ែត្រ
- តួងទី 2 ໃຫ្ូើសេយពួកមានភាពដំណឹង 15 ម៉ែត្រ
- តួងទី 3 ឬ 4 ໃຫ្ូើសេយពួកមានចំណេះអនុវត្តន៍ការងារ ពិនិត្យរបៀបប្រើប្រាស់

ເອກະສານຂ້ອນຫ້າຍ

ລາຍຊື່ຜູ້ສາມາດໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ SRI

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

1. ທ່ານ ແສງທອງ ວົງສະກິດ

Oxfam Australia,

073/6 ຖະໜົນ ສີສັງວອນ, ບ້ານ ທາດຫລວງໃຕ້, ເມືອງ ໄຊເສດຖາ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
ຕະປນ. 2927

ໂທລະສັບ: +856 21 450870

ໂທລະສານ: +856 21 414660

ມືຖື: +856 20 2449959

emial:sengthongv@oxfam.org.au

2. ທ່ານ ຄຳຕັ້ນ ໄຊຍະສິດທິເດີ, ຫົວໜ້າ ໂຄງການຜະລິດເຂົ້າສູດປ້ອງກັນພິດ

ສູນຄົ້ນຄວາ ພັນເຂົ້າ ແລະ ພິດເສດຖະກິດ

ມືຖື: +856 20 4760771

3. ທ່ານ ນິຄົມ ຈັນພະວາ, ຫົວໜ້າ ຂະແຫນງ ປັບປຸງພັນເຂົ້າ

ສູນຄົ້ນຄວາ ພັນເຂົ້າ ແລະ ພິດເສດຖະກິດ

ມືຖື: +856 20 2434039

4. ທ່ານ ຄຳໄຟ

ສູນຄົ້ນຄວາພັນເຂົ້າ ແລະ ພິດເສດຖະກິດ

ມືຖື: +856 20 5053042

5. ທ່ານ ບູນຜາວນ ກັນພະວົງສ, ຮອງຫົວໜ້າ ພະແນກ ສົ່ງເສີມ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ກອງລົງເສີມ ກະສິກຳ ແລະປາໄມ

ໂທລະສັບ: +856 21 740255

ມືຖື: +856 20 2240951

ແຂວງວຽງຈັນ

6. ທ່ານ ພົງສິດ ວົງຄຸນສີ

ຫອງການ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ເພື່ອງ, ແຂວງ ວຽງຈັນ

ມືຖື: +856 20 5818272

7. ທ່ານ ຂູງເຫຼືອ

ຊົກວນາທິນໍາໃຊເຕັກນິກ SRI

ບ້ານ ນາຫວານ, ເມືອງ ເພື່ອງ, ແຂວງ ວຽງຈັນ

ມືຖື: +856 20 5906836

8. ທ່ານ ນາງ ຂັນແກ້ວ ແກ້ວຈຳປາ

ຫອງການ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ແມ່ດ, ແຂວງ ວຽງຈັນ

ມືຖື: +856 20 6496720

9. ຫຼັກນ ຄໍາລົງ ພິລາວັນ
ບານ ແມດ, ເມືອງ ແມດ, ແຂວງ ວຽງຈັນ
ມີທີ: +856 20 2129339

ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ

- 10. ຫ່ານ ດຸ. ສູລະພອນ ອິນທະວົງ**
ຫຼວງນາ ຂະແໜນງ ບູກຝັງ
ພະແນກ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ.
ມີທີ: +56 20 5023733
- 11. ຫຼັກນ ພວງໄລ ສີທຳມະວັນສາ**
ຫອງການ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ຈຳພອນ, ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ.
ມີທີ: +856 20 5863236

12. ຫ່ານ ລາໂດ
ຂູາວນາທຶນໍໃຊ້ເຕັກນິກ SRI
ບານ ແກງກອກດົງ, ເມືອງ ຈຳພອນ, ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ.
ມີທີ: +856 20 5156514

13. ຫ່ານ ບຸນກວ້າງ ໄຊຍະສານ
ຂູາວນາທຶນໍໃຊ້ເຕັກນິກ SRI
ບານ ແກງກອກດົງ, ເມືອງ ຈຳພອນ, ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ.
ມີທີ: +856 20 5645380

14. ຫ່ານ ບຸນຊູ
ຂູາວນາທຶນໍໃຊ້ເຕັກນິກ SRI
ບານ ທວດ, ເມືອງ ຈຳພອນ, ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ.
ມີທີ: +56 20 6171693

15. ຫຼັກນ ກັນຍາ ຊານລາດ
ຫອງການ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ສອງຄອນ, ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ.
ມີທີ: +856 20 2316284

ແຂວງ ສາລະວັນ

- 16. ຫຼັກນ ເສີດ ວິໄລສັກ**
ຫອງການ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ຕະໂອຍ, ແຂວງ ສາລະວັນ.
ມີທີ: +856 20 6670796

សន្តែកនគរបាយដៃខែ និង
ពិធីផែតុខាងកិច្ចរាយករណី

